

עניינים תוכן

מבוא 3

1. עבריינות בני נוער הגדרות מאפיינים והיקף תופעה. 4

2. גורמים לתופעה..... 5

3. השלכות התופעה..... 6

4, דרכי טיפול..... 7

ניתוח כתבה 8

סיכום 9

מקורות 10

נספח 1- כתבה לניתוח 11

מבוא

עבריינות בני נוער היא תופעה אשר בה אדם צעיר אשר מוגדר בחוק בתור קטין עובר על החוק. היחס של החוק לעבריינות בגיל זה, הינו שונה מאוד מן היחס שניתן לעבירות שנעשות על ידי בוגרים. בגיל ההתבגרות חלים שינויים גדולים על בני הנוער וזהותם כמו אופיים נקבעים ומתעצבים בגיל זה. אחד השינויים, למשל, הוא הפרשה מוגברת של הורמונים אשר מביאים לגילויים של אלימות, כאשר עלייה זו נעשית ללא הכוונה ולא חינוך מתאים של בני הנוער. בנוסף לכך בני נוער עשויים להרגיש כאילו הם לא מקבלים את היחס שהם צריכים, והתגובה הנפשית למצב הפיזי, מביאה להתנהגות אותה החברה רואה באופן שלילי (Pechorro, Gonçalves, Maroco, Gama Jesus & Nunes, 2014).

בני נוער הופכים להיות עבריינים, גם בשל נטיות שונות אך בעיקר בשל היותם בני נוער בסיכון, אשר הסביבה שלהם גורמת להם להימשך לחיי פשע ולא להיות חלק בלתי נפרד מן המסגרת הנורמטיבית של בני הנוער בגילם (בן ברוך, 2013). אחת המטרות החשובות של החברה היא ליצור חברה לא אלימה וטובה יותר אשר תהיה נוחה וטובה לכל האזרחים. התופעה של העבריינות מסכנת את החברה במובן הראשוני, וגם עתידה להתמודד עם אותם הילדים כאשר הם יהיו עבריינים בוגרים. הדגש אשר מושם על הילדים, הוא בכך שהם עדיין בתחילת דרכם וכי יהיה קל יותר לתקן את דרכם, מאשר בני אדם בוגרים אשר הינם מקובעים כבר בדרכם (Bocar, Mercado, Macahis, Serad, 2014).

עבודה זו תבקש לעמוד על התופעה מבחינות שונות. שאלת המחקר של העבודה תהיה: "מהם המאפיינים ודרכי הטיפול של עבריינות נוער?". על מנת לענות על שאלת המחקר הפרק הראשון של העבודה יעסוק במאפיינים של עבריינות נוער, לפי מחקרים שניתחו את התופעה בארץ ובעולם. הפרק השני של העבודה יעסוק בגורמים אשר יוצרים את התופעה של עבריינות נוער. לאחר מכן אסקור בקצרה את ההשלכות של תופעת העבריינות על החברה ועל העבריינים הצעירים באופן ספציפי. הפרק האחרון של העבודה יעסוק בדרכי טיפול אפשריים בתופעה, כדי שנוכל לצמצם אותה ואת שיעור העבריינים בישראל.

סקירת ספרות

1. עבריינות בני נוער הגדרות מאפיינים והיקף תופעה

עבריינות בני נוער היא עבריינות אשר בוצעת על ידי אדם צעיר אשר מוגדר כקטין על פי החוק. היחס של החוק לעבריינות זו שונה מאוד מן היחס של החוק כלפי עבריינים מבוגרים. הגיל המינימלי לנשיאת אחריות פלילית בישראל עומד היום על 12 שנים. בני הנוער זוכים ליחס סלחני יותר מאשר מבוגרים, משום הטעם כי ניתן עוד לשנות את ההתנהגות שלהם ולהבטיח שעתידיהם לא יהיה גם כן עתידן בן ברוד, (2013). עבריינות נוער היא תופעה חברתית קשה אשר מדאגה מדינות רבות בעולם. אחד המאפיינים של התופעה היא כי בני הנוער אשר הורשעו והיו בבית מאסר, חוזרים לפשע בשיעורים גדולים לאחר שהם יוצאים מן הכלא. בישראל השיעור עומד על כארבעים אחוזים ובמקומות אחרים בעולם השיעור אפילו גדול יותר מכך (Pechorro, Gonçalves, Maroco, Gama Jesus & Nunes, 2014).

ספרות המחקר מציגה תמונה שבה בני הנוער מעורבים בכמעט כל סוגי העבירות שמאפיינים את בני האדם בבגרותם. עבירות הסמים בקרב בני נוער מתחלקות לשני סוגים עיקריים - שימוש עצמי והחזקה וסחר בסמים (Pechorro and others, 2014). בעשור האחרון נרשמת ירידה של מספר תיקי הסמים אשר נפתחו לבני נוער בישראל, זאת לעומת עלייה בעשור הקודם. הסיבה לכך, לדידה של משטרת ישראל, היא בעקבות השימוש הגובר באלכוהול. בשל כך חלה עלייה בפעילות של משטרת ישראל בנושא של פיקוח ובקרה של שימוש באלכוהול על ידי בני נוער. עבירות נוספות אותה מבצעים בני נוער בישראל הם עבירות רכוש (בן ברוד, 2013).

עבירות אלה אפיינו בעיקר את עבירות בני הנוער בשנים עברו אולם תפסו נפח מופחת במהלך השנים. זאת לעומת עלייה בעבירות כמו גניבת רכבים, אלימות ועבירות מחשב. למרות זאת גם בעשור האחרון עבירות הרכוש עדיין תופסות מקום של ממש והן ממוקמות במקום השני לאחר האלימות. עבירות אלימות הן העבירות שתופסות את הנפח הגדול ביותר של עבירות מטעם של בני נוער בישראל. כמות התיקים הנפתחים הם גדולים הרבה יותר מן העבר ונעשות בעיקר במרכזי בילוי בשעות הלילה ובסביבה של בית הספר במהלך היום (בן ברוד, 2013).